

Samenvatting

Jaarlijks verblijft in Nederland een aantal jongeren in een Justitiële Jeuginrichting (JJI). Om het perspectief van deze jongeren na verblijf in de JJI te vergroten en de kans op recidive te verminderen, werken de ketenpartners samen bij het verzorgen van de nazorg aan deze jongeren. Hierbij heeft de gemeente waar de jongere terugkeert een belangrijke rol. Om het uitwisselen van informatie tussen de ketenpartners in Limburg mogelijk te maken, zijn de samenwerkingsafspraken vastgelegd in een convenant. Wethouder Jongen is daarbij, als voorzitter van de stuurgroep Jeugd Zuid-Limburg, door de andere gemeenten in Zuid-Limburg gemandateerd om dit convenant te ondertekenen namens alle Zuid-Limburgse gemeenten.

Beslispunten

Het Samenwerkingsconvenant en de daarin opgenomen Samenwerkingsafspraken Nazorg jeugdige ex-gedetineerden regio Limburg aan te gaan.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13 april 2021:

Conform.

1. Aanleiding

Jaarlijks verblijft in Nederland een aantal jongeren in een Justitiële Jeugdinstelling (JJI). Om het perspectief van deze jongeren na verblijf in de JJI te vergroten en de kans op recidive te verminderen, is het van belang dat met en voor deze jongeren een plan tot stand komt dat:

- op de persoon is afgestemd: gericht op het bereiken van een stabiele situatie op de relevante leefgebieden (in elk geval huisvesting, ID-bewijs, werk/school, financiën en zorg);
- sluitend is: de begeleiding en/of zorg voor, tijdens en na verblijf in de JJI, alsmede na het vervallen van de strafrechtelijke titel gaat naadloos in elkaar over;
- integraal is: op basis van een zo compleet mogelijk beeld, door de inzet, samenhang en afstemming tussen de verschillende betrokken partijen.

In het verzorgen van de nazorg speelt de gemeente, waar de jongere terugkeert, een belangrijke rol. De rol van de gemeente in het verlenen van nazorg is daarbij niet nieuw of op zichzelf staand. De – vaak korte – periode dat de jongere in de JJI verblijft, is in feite een onderbreking van de continue zorgtaak die de gemeente heeft.

Ter illustratie: voor de gemeenten in de regio Zuid-Limburg ging het in afgelopen jaren om de volgende aantallen:

Uitstroom uit JJI	2017	2018	2019
Brunssum	1	1	7
Gulpen-Wittem	1	0	5
Heerlen	12	11	21
Kerkrade	1	7	6
Maastricht	7	12	12
Overige gemeenten	11	15	12
(<5 per gemeente in 2019)			
Totaal Zuid-Limburg	33	46	63

Door de invoering van het adolescentenstrafrecht in 2014 is de maximale leeftijd voor uitvoering van het jeugdstrafrecht verhoogd naar 23 jaar. Sindsdien neemt het aantal oudere jongeren in jeugddetentie toe. In 2019 was 39% van de jongeren bij uitstroom uit de JJI 18 jaar of ouder. In 72% van de gevallen ging het om voorlopige hechtenis; in 28% om jeugddetentie of een PIJ-maatregel¹.

In 2009 zijn in Nederland trajectberaden geïntroduceerd, met als doel om de nazorg voor iedere individuele jongere te organiseren. Deze aanpak is de afgelopen jaren meermaals aangepast, onder

¹ PIJ-maatregel: jeugddetentie in combinatie met intensieve begeleiding.

meer bij de invoering van het adolescentenstrafrecht voor jongvolwassenen en de invoering van de Jeugdwet in 2015. Uitgangspunt in de aanpak is, dat zowel justitiepartners als gemeenten een belangrijke rol hebben bij het bieden van nazorg aan deze jongeren. De gemeente heeft vanuit de Jeugdwet de regie op het bieden van jeugdhulp. Voor een sluitende aanpak ten aanzien van nazorg is afstemming met justitiepartners² noodzakelijk. Daarnaast krijgen jongeren en ouders/verzorgers een belangrijke rol in het opstellen van het nazorgplan. Gezien al deze ontwikkelingen is gekozen voor een nieuwe benaming van het trajectberaad: nazorgtafel.

2. Context

Met de invoering van de Jeugdwet is de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor jeugdhulp, inclusief hulp die vanwege jeugdstrafrechtelijke titel moet worden geboden, bij de gemeente belegd. Ook is de gemeente sindsdien financieel en bestuurlijk verantwoordelijk voor de inzet van jeugdreclassering.

Door bepalingen in de Jeugdwet is er een privacy dilemma ontstaan. Er was vooralsnog geen wettelijke grondslag om informatie te delen tussen justitiepartners en gemeenten. In 2019 zijn landelijk twee besluiten vastgesteld, te weten Besluit tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (art. 2:7) en Besluit justitiële en strafvorderlijke gegevens (art. 11a). Deze besluiten maken het mogelijk om samenwerkingsafspraken te maken tussen de partijen in de regio Limburg die betrokken zijn bij de nazorg van jeugdige ex-gedetineerden. Hierbij is gebruik gemaakt van de landelijke handreiking 'De nazorg voor jeugdigen na verblijf in een Justitiële Jeugdinrichting'. In convenant zijn de samenwerkingsafspraken tussen partijen in de regio Limburg vastgelegd.

3. Gewenste situatie

Door de samenwerkingsafspraken te hanteren is er duidelijkheid over de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse betrokken ketenpartners in het veld bij nazorg voor jeugdige ex-gedetineerden. Het aansluiten van de gemeente bij de nazorgtafels sluit aan bij de methodiek van 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur waarbij de gemeente de regie voert.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

² Reclassering, Raad voor de Kinderbescherming, Gecertificeerde instellingen en de Justitiële Jeugdinrichtingen.

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Het aansluiten aan de nazorgtafel wordt opgepakt binnen de bestaande capaciteit van de IGT's van SZMH door de consultants met aandachtsgebied Jeugdhulp. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de procesregisseurs van het Veiligheidshuis. SZMH en Veiligheidshuis maken hiervoor nadere uitvoeringsafspraken.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

De Justitiële Informatiedienst (Justid) meldt via het systeem Injus de begin- en einddatum van jeugdigen in een JJI. Van iedere nieuwe melding krijgen gemeenten een notificatie. De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) neemt het initiatief voor het organiseren van de nazorgtafel en nodigt de gemeente (de consultant van SZMH met aandachtsgebied Jeugd) daarbij uit. De consultant brengt, indien van toepassing, informatie in over het voortraject en stemt daarbij af met het Veiligheidshuis.

8. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Het gaat niet om nieuwe taken, maar om de juridische grondslag voor justitiepartners en gemeenten om samen te werken en informatie te delen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

De samenwerkingsafspraken zijn tot stand gekomen in een aantal provinciale sessies met vertegenwoordigers van de ketenpartners: RvdK, Gecertificeerde Instellingen (GI's), Reclassering Nederland, Veiligheidshuizen en gemeenten.

11. Voorstel

Het Samenwerkingsconvenant en de daarin opgenomen Samenwerkingsafspraken Nazorg jeugdige ex-gedetineerden regio Limburg aan te gaan.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De samenwerkingsafspraken worden eind 2021 geëvalueerd door de ketenpartners.